

1. Informacje ogólne

1) Dane organizacji, której dotyczy sprawozdanie:

Towarzystwo Herpetologiczne NATRIX

Ul. Opolska 41/1, 52-010, Wrocław

KRS: 0000493721

NIP: 8943051363

REGON: 022331547

w dalszej części sprawozdania zwane „Towarzystwem”.

2) Sprawozdanie stanowi opis działań Towarzystwa w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 31 grudnia 2020 r. i zawiera informacje o wszystkich prowadzonych akcjach i celach statutowych, których te akcje dotyczą.

3) W sprawozdaniu znajdują się zapisy odnośnie finansów Towarzystwa w 2020 roku, m.in. źródła finansowania i sposoby wydatkowania. Zapisy te służą jedynie celom informacyjnym i nie są tożsame ze sprawozdaniem finansowym, które zostanie złożone osobno w ustawowym terminie.

2. Działania Towarzystwa

1) Projekty cykliczne

1a. Czynna ochrona ropuch szarych we Wrocławiu

Koordynator projektu: Edyta Turniak

Liczba zaangażowanych członków Towarzystwa: 8 osób

Projekt realizował następujące cele statutowe: działalność na rzecz ekologii i ochrony zwierząt i ich siedlisk oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego; wspieranie i rozwój nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, szczególnie w obszarze wiedzy o płazach i gadach.

Szczegółowe cele, sposoby ich realizacji, metodyka badań oraz wyniki zostały opisane we wniosku i w sprawozdaniu przedłożonym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (do wglądu w dokumentacji Towarzystwa).

1b. Ekologia przestrzenna gniewosza plamistego

Koordynator projektu: Aleksandra Kolanek

Liczba zaangażowanych członków Towarzystwa: 2 osoby

Projekt realizował następujące cele statutowe: działalność na rzecz ekologii i ochrony zwierząt i ich siedlisk oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego; wspieranie i rozwój nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, szczególnie w obszarze wiedzy o płazach i gadach.

Sprawozdanie merytoryczne za rok 2020

Celem projektu jest zbieranie danych o rozmieszczeniu gniewosza plamistego metodą citizen science oraz za pomocą aktywnego przeszukiwania Internetu. Baza stanowić będzie podstawę analiz siedliskowych za pomocą metod i narzędzi geoinformatycznych.

1c. Badania siedliskowe i telemetria gniewosza plamistego

Koordynator projektu: Aleksandra Kolanek, Barbara Szulc

Liczba zaangażowanych członków Towarzystwa: 8 osób

Projekt realizował następujące cele statutowe: działalność na rzecz ekologii i ochrony zwierząt i ich siedlisk oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego; wspieranie i rozwój nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, szczególnie w obszarze wiedzy o płazach i gadach.

Celem projektu jest zbadanie preferencji siedliskowych gniewosza plamistego za pomocą standardowych technik inwentaryzacyjnych, metodą telemetryczną oraz za pomocą technik i narzędzi GIS. Projekt prowadzony jest równolegle i niezależnie w dwóch lokalizacjach – w gminie Gogolin oraz w powiecie bydgoskim. Wyniki cząstkowe zostały opisane we wniosku i w raporcie przedłożonym Regionalnym Dyrekcjom Ochrony Środowiska (do wglądu w dokumentacji Towarzystwa).

Efektem prowadzonych działań była obrona pracy magisterskiej przez Barbarę Szulc pt. "Charakterystyka populacji gniewosza plamistego (*Coronella austriaca* Laurenti, 1768) oraz jego siedliska w wybranym fragmencie Puszczy Bydgoskiej".

1d. Projekt edukacyjny „Poznajemy płazy i gady”

Koordynator projektu: Natalia Deptuła

W 2020 roku projekt zawieszono ze względu na pandemię koronawirusa.

1e. Organizacja konferencji naukowej o zasięgu ogólnopolskim

W 2020 roku projekt zawieszono ze względu na pandemię koronawirusa.

1f. Czynna ochrona płazów w Bydgoszczy

Koordynator projektu: Barbara Szulc

Liczba zaangażowanych członków Towarzystwa: 2 osoby

Projekt realizował następujące cele statutowe: działalność na rzecz ekologii i ochrony zwierząt i ich siedlisk oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

1g. Czynna ochrona płazów na Pomorzu

Koordynator projektu: Paweł Janowski

Liczba zaangażowanych członków Towarzystwa: 1 osoba.

Sprawozdanie merytoryczne za rok 2020

Projekt realizował następujące cele statutowe: działalność na rzecz ekologii i ochrony zwierząt i ich siedlisk oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego.

1h. Wpływ środowiska miejskiego na zależność kleszcze-jaszczurki

Koordynator projektu: Aleksandra Kolanek

Liczba zaangażowanych członków Towarzystwa: 4 osoby

Projekt realizował następujące cele statutowe: działalność na rzecz ekologii i ochrony zwierząt i ich siedlisk oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego; wspieranie i rozwój nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, szczególnie w obszarze wiedzy o płazach i gadach.

Szczegółowe cele, sposoby ich realizacji, metodyka badań oraz wyniki zostały opisane we wniosku i w raporcie przedłożonym Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (do wglądu w dokumentacji Towarzystwa).

2) Projekty rozpoczęte

2a. Współpraca w ramach projektu dotyczącego Snake Fungal Disease

Koordynator projektu (w ramach polskich działań): Stanisław Bury

Liczba zaangażowanych członków Towarzystwa: 3 osoby

Projekt realizował następujące cele statutowe: działalność na rzecz ekologii i ochrony zwierząt i ich siedlisk oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego; wspieranie i rozwój nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, szczególnie w obszarze wiedzy o płazach i gadach.

W ramach doktoratu pani Gaëlle Blanvillain z Virginia Tech University w USA członkowie Towarzystwa biorą udział w projekcie dotyczącym chorób dzikich węży europejskich pod kątem choroby grzybiczej węży (SFD) wywoływanej przez patogen *Ophidiomyces ophiodiicola*.

Szczegółowe cele, sposoby ich realizacji, metodyka badań oraz wyniki zostały opisane we wniosku i w raporcie przedłożonym Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (do wglądu w dokumentacji Towarzystwa).

2b. inwentaryzacja herpetologiczna Gdyni

Koordynator projektu: Paweł Janowski

Liczba zaangażowanych członków Towarzystwa: 1 osoba

Projekt realizował następujące cele statutowe: działalność na rzecz ekologii i ochrony zwierząt i ich siedlisk oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego; wspieranie i rozwój nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, szczególnie w obszarze wiedzy o płazach i gadach.

2c. inwentaryzacja herpetologiczna powiatów bielskiego i żywieckiego na Śląsku

Koordynator projektu: Michał Kiersztyn

Liczba zaangażowanych członków Towarzystwa: 1 osoba

Projekt realizował następujące cele statutowe: działalność na rzecz ekologii i ochrony zwierząt i ich siedlisk oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego; wspieranie i rozwój nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, szczególnie w obszarze wiedzy o płazach i gadach.

3) Projekty finansowane z dotacji celowej

3a. „Zagrożenia i ochrona ekosystemu dawnego koryta Odry we Wrocławiu - edukacja ekologiczna skierowana do młodzieży szkolnej i mieszkańców Wielkiej Wyspy we Wrocławiu”

Koordynator projektu: Aleksandra Kolanek

Liczba zaangażowanych członków Towarzystwa: 5 osób

Finansowanie zewnętrzne: Fundacja Santander – konkurs „Tu mieszkam, tu zmieniam”

W ramach projektu opracowano i umieszczono w terenie sześć tablic edukacyjnych, dotyczących różnych aspektów przyrody Zalesia we Wrocławiu. Członkowie Towarzystwa opracowali treść dwóch z sześciu tablic, do opracowania treści pozostałych czterech zaproszono ekspertów przyrodniczych z danej dziedziny – ornitolożki, chiropterologa, architektkę krajobrazu i entomolożkę. Tablice postawiono za zgodą zarządcy terenu tj. Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu oraz Miejskiego Konserwatora Zabytków. Zdjęcia oraz wersje elektroniczne tablic znajdują się na stronie: <http://www.natrix.org.pl/przyroda-zalesia/>. Ponadto w ramach projektu udało się zrealizować spotkanie z mieszkańcami osiedla w Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Chopina. W związku z sytuacją epidemiczną więcej spotkań w formie stacjonarnej nie udało się zrealizować. Planowane lekcje dla uczniów pobliskich szkół ze względu na obostrzenia wprowadzone w związku z pandemią również nie mogły zostać zrealizowane w formie stacjonarnej, ale w zamian członkowie Towarzystwa przygotowali prezentację edukacyjną dotyczącą płazów żyjących we Wrocławiu oraz metod ich ochrony. Prezentacja w formie materiału wideo została szeroko rozpowszechniona. Zrealizowano także akcję czynnej ochrony ropuch szarych.

Projekt realizował następujące cele statutowe: działalność na rzecz ekologii i ochrony zwierząt i ich siedlisk oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego; wspieranie i rozwój nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, szczególnie w obszarze wiedzy o płazach i gadach; działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych; promocja i organizacja wolontariatu.

Szczegółowe wyniki zostały opisane w sprawozdaniu przedłożonym Fundacji (do wglądu w dokumentacji Towarzystwa).

3b. Opracowanie przyrodniczego geoportalu terenu nieczynnego kamieniołomu w Gogolinie

Koordynator projektu: Aleksandra Kolanek

Liczba zaangażowanych członków Towarzystwa: 6 osób

Finansowanie zewnętrzne: Fundacja PKO Banku Polskiego

Celem projektu było opracowanie geoportalu nieczynnego wyrobiska w Gogolinie, w tym celu wykonano naloty bezzałogowymi statkami powietrznymi, wykonano inwentaryzację przyrodniczą oraz kartowanie

Sprawozdanie merytoryczne za rok 2020

geomorfologiczne. Zebrane dane przetworzono i cyfrowo opracowano, a efekty prac terenowych i kameralnych opublikowano pod adresem: <http://natrix.org.pl/geoportal/index.html>.

Projekt powstał we współpracy z Zakładem Geoinformatyki i Kartografii Uniwersytetu Wrocławskiego, przy udziale studentów geografii, botanika z UWr oraz przyrodników gogolińskich.

Projekt realizował następujące cele statutowe: działalność na rzecz ekologii i ochrony zwierząt i ich siedlisk oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego; wspieranie i rozwój nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania, szczególnie w obszarze wiedzy o płazach i gadach; działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych; promocja i organizacja wolontariatu.

Szczegółowe wyniki zostały opisane w sprawozdaniu przedłożonym Fundacji (do wglądu w dokumentacji Towarzystwa).

4) Współpraca z innymi organizacjami pozarządowymi, jednostkami samorządowymi, grupami nieformalnymi

4a. Współpraca z Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Ptaków

Liczba zaangażowanych członków Towarzystwa: 3 osoby

Weryfikowanie obserwacji dotyczących płazów i gadów, zgłaszanych do ornitho.pl.

4b. Opracowanie części przyrodniczej przewodnika oraz prowadzenie Przystanku Przyrodniczego podczas realizacji projektu „Brzegiem Widawy - trasa rowerowa pełna znanych i nieznanymi atrakcji” (dofinansowanego w ramach Programu „Mikrogranty NGO” realizowanego ze środków Gminy Wrocław), prowadzonego przez Fundację Wroclife

4c. Współpraca z innymi organizacjami, nieformalnymi grupami oraz prywatnymi osobami w ramach społecznej inicjatywy Wrocławska Przyroda oraz koalicji Wrocławska Ochrona Klimatu

Podjęte działania to m.in. oprotowanie projektu budżetu Wrocławia na 2021 rok (antyprzyrodnicze zapisy), wzięcie udziału w ewaluacji Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego, poparcie społecznego listu dotyczącego koszenia traw we Wrocławiu oraz wsparcie działań mieszkańców osiedla Grabiszyn w ich żądaniu kompensacji przyrodniczej za zasypany przez podwykonawcę MPWiK Wrocław staw z żabami.

5) Publikacje i wystąpienia konferencyjne, publikacje edukacyjne, raporty (afiliowane TH NATRIX)

Opublikowane artykuły:

> Kolanek A, Bury S. 2020. CORONELLA AUSTRIACA (Smooth Snake). DIET/CANNIBALISM. Herpetological Review 51(3):612

> Kolanek A, Pastrykiewicz M, Borawski W, Bury S. 2020. Coronella austriaca (smooth snake) - mortality after prey ingestion. The Herpetological Bulletin 152, 2020: 32-33

- > Bury S, Kolanek A. 2020. LACERTA AGILIS (Sand Lizard). CANNIBALISM. Herpetological Review 51(2), 333-334
- > Bury S, Mazgajski TD, Najbar B, Zając B, Kurek K. 2020. Melanism, body size, and sex ratio in snakes—new data on the grass snake (*Natrix natrix*) and synthesis. The Science of Nature 107, 22.
- > Bury S, Drohobycka-Wawryka A. 2020. Pellet egestion in modern carnivorous snakes. Current Zoology zoaa009; doi: 10.1093/cz/zoaa009
- > Bury S, Kurek K, Borczyk B, Szulc B, Kolanek A. 2020. The causes of extremely low tick prevalence in European legless squamates remain an unanswered question. Salamandra 56(1):75–77
- > Kolanek A., Turniak E. 2020. Ocena efektywności metod czynnej ochrony ropuch szarych *Bufo bufo* na przykładzie populacji z wrocławskiego Zalesia. Przegląd Przyrodniczy XXXI, 4 (2020): 56-68.
- > Gawlik R., Orłowski G., Kolanek A., Kisiel P. 2020. Pola Osobowickie. Czy Wrocław doczeka się rezerwatu? Dzikie Życie (2020) 10: 9-13.

Przyjęto do druku:

- > Kolanek A., Bury S. 2021. Detectability of Elusive Reptiles under Artificial Cover Objects is Species- and Year-Specific. Polish Journal of Ecology 68(4), 342-347 (2 February 2021). <https://doi.org/10.3161/15052249PJE2020.68.4.007>

Konferencje:

- > Kolanek A. "Co pełza wśród traw? Przyroda opolskich wyrobisk wapienia". Wystąpienie 8.10.2020 r. na konferencji realizowanej w ramach projektu: Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych pod nazwą „Ochrona BIO w Mieście Opolu” – bioróżnorodność Opolszczyzny wzdłuż pasa Odry, współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Opolskiego na lata 2014-2020.

6) Wnioski do instytucji, interwencje (do wglądu w dokumentacji Towarzystwa)

- a. przesłanie uwag do "Programu ochrony środowiska dla Gminy Gogolin 2030"
- b. sporządzenie wytycznych do Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Bydgoszcz
- c. złożenie wniosku o utworzenie rezerwatu przyrody „Gogolińskie Gniewosze” w województwie opolskim
- d. zgłoszenie aukcji na Allegro dotyczących pułapek na węże do GDOŚ, policję i do serwisu
- e. zgłoszenie opinii do Funduszu Osiedlowego we Wrocławiu (Osiedle Zacisze Zalesie Szczytniki)
- f. zgłoszenie zbiórki w serwisie pomagam.pl, dotyczącej potencjalnego zagrożenia dla populacji płazów w obszarze użytku ekologicznego Nowa Karczma
- g. wysłanie wniosku o udostępnienie informacji publicznej do wszystkich RDOŚ w Polsce dotyczącego liczby stref ochronnych dla poszczególnych gatunków zwierząt

Sprawozdanie merytoryczne za rok 2020

h. pisma bieżące, sprawozdania itp. do Regionalnych Dyrekcji Ochrony Środowiska w związku z prowadzonymi projektami.

i. Złożone wnioski o dofinansowanie (niewymienione w punktach wyżej):

- Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030 PROO – jeden wniosek w Priorytecie 1a (niezakwalifikowany do 2. etapu) i jeden wniosek w Priorytecie 5 (odrzucony merytorycznie).

- wnioski o dofinansowanie Sympozjum – do Urzędu Miasta Wrocław oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego – wnioski odrzucone.

- wniosek z art. 19a o dofinansowanie akcji czynnej ochrony płazów – odrzucony ze względów formalnych

7) Promocja działań TH NATRIX, działania PR

a. Aktywne prowadzenie profilu Towarzystwa na Facebooku oraz zwiększona aktywność na instagramie oraz Youtube – grafiki edukacyjne, filmy edukacyjne

b. Opracowanie nowego Systemu Identyfikacji Wizualnej

c. Wystąpienia/wypowiedzi w mediach:

Wroclife.pl (AK, wypowiedź o zarybianiu zbiorników wodnych Wrocławia), Czwórka Polskie Radio (AK, podcast o płazach i ich migracjach), Radio Wrocław (AK, audycja na temat gniewosza plamistego z cyklu Skarby Natury Dolnego Śląska), Jedynka PolskieRadio24.pl (SB, audycja o polskich wężach), udział w debacie po premierze filmu Kamili Chomicz „Głuchy rechot” (PJ).

d. Udział w live`ie u Mieszka Eichelbergera – rozmowa na temat wpływu kotów na bioróżnorodność

8) Inne

a. zbieranie danych o aktywności gadów w okresie zimowym (SB, AK)

b. współtworzenie wirtualnej ścieżki przyrodniczo-dydaktycznej po zrehabilitowanych terenach Kopalni Wapienia „Górażdże” (<https://www.aktywniwregionie.pl/pl/wirtualna-sciezka-w-kopalni-gorazdze>) (AK)

c. spotkanie z przedstawicielami Nadleśnictwa Bydgoszcz oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Bydgoszczy w sprawie planów ochrony gniewosza plamistego na terenie administrowanym przez Nadleśnictwo i współpracy z NATRIXem w tym zakresie (BS)

d. potwierdzenie obecności zaskrońca zwyczajnego w Jastarni podczas prac nad planem ochrony Nadmorskiego Parku Krajobrazowego (PJ)

e. sprzątanie lokalnych zbiorników wodnych (KJ)

f. członkini Zarządu Towarzystwa, Natalia Deptuła, brała udział w III edycji konkursu "Wrocławskie Oblicza Wolontariatu"

g. wstępne rozmowy przy wnioskach o Fundusze Norweskie – azyl dla żółwi we Wrocławiu (we współpracy z UMi Wrocław) oraz działania czynnej ochrony gniewosza (we współpracy z Nadleśnictwem Bydgoszcz) – wnioski nie zostały złożone

3. Finanse Towarzystwa

1) Wpływy

a) składki członków Towarzystwa:

Kwota rocznej składki na osobę: **50zł**

Łączne wpływy z tytułu składek opłaconych przez wszystkich członków zwyczajnych oraz wspierających: **1 300 zł**

b) dotacja na realizację projektu „Opracowanie przyrodniczego geoportalu terenu nieczynnego kamieniołomu w Gogolinie” Fundacji PKO: **9 500 zł**

c) zwrot kaucji wpłaconej na poczet budowy wygrodzeń dla płazów w ramach akcji czynnej ochrony ropuch szarych wraz z odsetkami: **500,48 zł**

2) Wydatki

a) Realizacja projektu „Opracowanie przyrodniczego geoportalu terenu nieczynnego kamieniołomu w Gogolinie”: **10 178,87 zł** - dotacja Fundacji PKO + środki własne Towarzystwa.

b) Realizacja projektu „Zagrożenia i ochrona ekosystemu dawnego koryta Odry we Wrocławiu – edukacja ekologiczna skierowana do młodzieży szkolnej i mieszkańców Wielkiej Wyspy we Wrocławiu”: **6 996,24 zł** – sfinansowana z grantu Fundacji Santander, uzyskanego w 2019 r. (7 000 zł). Niewykorzystana kwota (3,76 zł) zwrócona.

c) Realizacja akcji czynnej ochrony ropuchy szarej w czasie wiosennej migracji na godowisko na wrocławskim Zalesiu: **544,95 zł**

d) Badania siedliskowe gniewosza plamistego: **570,58 zł**

e) kaucja wpłacona do Zarządu Zieleni Miejskiej we Wrocławiu na poczet budowy wygrodzeń dla płazów w ramach akcji czynnej ochrony ropuch szarych: **500 zł** (zwrócona w całości)

f) Inne wydatki (w tym zakup opłata za strony internetowe, obsługa administracyjna, opłaty skarbowe za składane wnioski i udostępnienie informacji): **1 103,18 zł**

3) Podsumowanie

Wpływy łącznie: **11 300,48 zł**

Wydatki łącznie: **19 394,30 zł**

Stan finansów na dzień 01.01.2020: **13 588,17**

Stan finansów na dzień 31.12.2020: **5 494,35 zł**